

Med en ny dörr sparar du värme

Den gamla dörren till verkstadsboden är färdig. Den är ful, sluter inte tätt och kan inte bjuda tjuven minsta lilla motstånd. Vi hittar en ny dörr på närmaste byggvaruhus. Den är rejäl, stark och sluter tätt. Men först ska den på plats, och det går till så här ...

Tidens tand har gnagt ordentligt på den gamla dörren till verkstadsboden. Visst har den uppfyllt sitt uppdrag i många år med att hålla det mesta av yrsnön borta från utemöblerna, som stod i boden.

Men nu har boden blivit verkstad, och när vi låter både elradiatorer och varmluftsfläkt köra för fullt, så är det tokigt att värmen ska försvinna ut via den tunna dörren och karmen. Vi törs

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

Monteringen av dörren är rätt lätt så länge du följer den medföljande anvisningen. Men du ska vara beredd att improvisera en del.

TIDSÅTGÅNG:

Om det inte dyker upp flera oförutsedda problem blir du klar på en (lång) dag.

PRISBILD:

Cirka 6400 kr med lås

Skadat trä byts ut

I teorin handlar det bara om att ta bort den gamla dörren och sätta in en ny i hålet. Men i verkligheten dyker det alltid upp en del oförutsedda problem.

I denna vägg fanns exempelvis ett par brädor som var murkna, och som skulle bytas ut. För att slippa omfattande reparationer byter vi dock endast en del av de olika brädorna. En av brädorna döljs senare bakom nya foderlister på karmen.

Den gamla dörren tas bort med kofot och såg hand, och eftersom den nya inte riktigt passar i bredd, tvingas vi anpassa en del av arbetet efter förhållandena.

1 Börja med att bryta loss de gamla foderlisterna. Har de suttit länge, och den nya dörren har andra mått än den gamla, är det inget som går att spara. Ett gott råd är att ta det lite försiktigt.

2 Ett av de stående panelbrädorna måste bytas ut, och det är typiskt för arbeten av detta slag. Det går liksom inte att "bara" byta ut dörren. Det är alltid något som tillkommer.

3 Vi bevarar den övre delen av brädan för att spara tid. Vi har en Feincutter – ett specialverktyg för svåra arbeten, där man t.ex. behöver komma åt där det är trångt. Har du inte detta verktyg så är det nog lättare att byta hela brädan.

TIPS

Snickarglädje ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Om de gamla foderlisterna eller andra delar inte kan renoveras, får du inte slänga dem. Använd dem i stället som mall så kan du tillverka nya i gammal stil.

VERKTYG

Multimaster heter sågen som gör det möjligt att såga "rakt in" i en plank. Ovärderlig när man behöver den, även om den kostar en slant. Tillverkas av Fein och levereras med tillbehör som gör det möjligt att slipa, skära, såga, kapa, rensa och mycket annat.

knappt heller förvara de dyra verktygen på verkstan, för låset bjuder inte tjuven motstånd. Det är med andra ord dags att skaffa en ny dörr. Det blir en isolerad dörr med ett ordentligt lås.

Dörrbladets utsida är profilerad och mönstret passar perfekt till den stående panelen på boden

Att sätta in en ny dörr är relativt enkelt, men gamla hus kan ofta orsaka problem, men de löser vi när de dyker upp.

4 Använd brädor med samma bredd och tjocklek så blir det mycket lättare i resten av arbetet. Om de inte går att få tag på, kan du lägga masonit under för att komma upp i samma höjd. Du måste ev. klyva en bräda.

Dörrhålet rättas till

Vi har köpt en dörr med ungefär samma mått som dörrhålet. Men bara ungefär. Det innebär att vi får en del extra arbete med att anpassa dörrhålet, men vi slipper vänta på en specialtillverkad dörr (och vi slipper utgiften för en sådan).

Den nya dörren är 6 cm smalare än den gamla. Vi kunde ha reglat upp på enbart ena sidan, men väljer i stället att centrera dörren i dörrhålet. På så sätt hamnar den också centrerat i förhållande till trappan utanför boden. Vi sätter en 22 mm bräda på båda sidor i hålet innan karmen monteras. Den nya dörren är högre än hålet, men vi kan inte utöka höjden uppåt. Vi väljer en annan lösning.

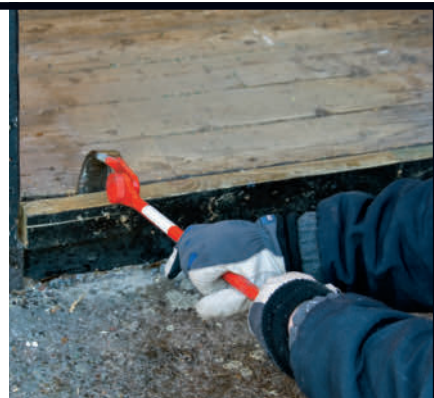
3 Med ett extra långt sticksågsblad när vi igenom både golvbrädor och underliggande regel. Här gäller det att köra lugnt utan att pressa på för mycket för då går bladet av.

1 Höjden i dörrhålet justeras. Här är Inbyggnadsmåttet 80 x 190 cm. Innertaket och eldragningen hindrar oss från att såga upp den höjd som krävs. Lösningen blir att såga ner i golvet för att uppnå rätt öppningsstorlek.

4 I öppningen under golvet monteras en stödbräda. Den ska kunna bära hela din vikt (med verktyg) när du går ut eller in, så den ska förankras ordentligt. För att skydda brädan mot fukt har vi mättat den med linolja.

2 Brädan som satt under den gamla dörren tas bort. Det finns inga normala fall där allt bara flyter på. Det blir alltid unika lösningar för varje enskilt projekt. Här skulle dörren gå ner till marken så vi satsar på att bygga ett trappsteg.

5 Framkanten på golvet ska också skyddas och det gör vi med en sparkplåt. Plåtslagaren fick därför i uppdrag att klippa till en plåt som kan skydda och dölja kanten. Under karmen läggs en bittjärpapp som skyddar mot fukt.

6 Bredden är lättare att justera eftersom den nya karmen är smalare än den gamla. Hålet är ca 60 mm för stort. En 22 mm bräda på var sida blir perfekt. Här behövs alltså inga regler.

Nu är dörrhålet klart för den nya karmen, och först nu tar vi bort den gamla dörren. Vi ville inte släppa ut den sköna värmen från verkstan.

Karmen monteras

Nu är hålet klart för den nya dörren, men i första omgången ska endast karmen monteras. Om du någon gång har bytt en dörr inomhus, så vet du att innerdörrar i regel kan ändras från att öppna mot vänster till att göra det mot höger. Men det här är en ytterdörr och den ska ha beställts antingen höger- eller vänsterhängd, och den ska vara gjord för öppning utåt (som är det vanligaste när det gäller ytterdörrar).

När du kilar upp karmen och fäster den, börjar du med att få tröskeln vågrät. Karmen fästs sedan alltid först på gångjärnssidan. Till monteringen väljer vi justerbara karmskruvar.

3 Justera karmen tills den står vågrätt utan att du skruvar fast den. Har du redan tätat under den, som vi har gjort, kan du pressa ner den med kilar upptill.

TIPS

Denna dörr är högerhängd. Men hur vet man det? Jo, ställ dig framför en dörr så att den öppnas mot dig. Om gångjärnen sitter på höger sida är dörren högerhängd. Sitter de på vänster sida är den vänsterhängd.

FACKUTTRYCK

En dörrs mått uttrycks i decimeter. Och det är alltid inbygg-nadsmåttet man talar om. Om detta är t.ex. 8x19, så behövs ett dörrhål på 80 x 190 cm. Karmens yttermått är något mindre och dörrbladet är ännu mindre.

1 En plastremsa med tätningstister läggs direkt på tjärpappen för att förhindra onödigt kalldrag från grunden. Plastremsan finns att köpa på rulle i olika bredder i bygghandeln.

När karmen är i väg används kilar för att få fast den i rätt position. Plastkilar med hakar används alltid parvis.

4 Sidorna justeras med kilar tills karmen också står lodrätt. Du kan klara dig med träkilar, som din farfar gjorde, men resultatet blir bättre och arbetet går lättare om du väljer plastkilar.

VIKTIGT! Kilar används alltid parvis.

6 Använd en kraftig skruvdragare eller skiftnyckel och dra in karmskruven. Se till att den stora skallen dras in i minst halva karmens tjocklek.

2 Den nya karmen lyfts på plats i hålet. Kan den inte stå för sig själv utan att tippa, stöttar du den genom att fästa en liten list eller kloss på sidan av dörrhålet. En list på varje sida gör att du inte behöver hålla i karmen.

5 Börja med gångjärnssidan, både när du kilar upp och när du skruvar fast. Justera kilarna och karmen så den hamnar i lod både i sida och inåt/utåt. Justera sedan resten av karmen.

7 Kolla alla vinklar i karmen innan du drar i skruvarna på den andra sidan, som är kilad. Diagonalmät. Det är viktigt att måtten är lika om du ska lyckas med din montering. Sätt i dörrbladet och mät igen.

Dörren sätts in

Det är dags att sätta dörren på plats, täta runt karmen och till sist montera foderlister. Men innan allt detta görs – och innan de sista skruvarna i karmen dras fast – sätter vi dörren på plats. Då minskar risken för större justeringar, om karmen inte sitter som den ska.

När vi köpte dörren på vår lokala Woody byggmarknad köpte vi också ett säkrare och kraftigare lås. Det lås som satt i ytterdörren plockade vi lätt ut.

När karmen har skruvats fast kan de utstickande kilarna sågas av, t.ex. med en japansåg.

3 För att öka säkerheten kilar du bakom låsblecket. Då kan en tjuv inte bända isär lås och karm och på så sätt öppna dörren. Montera även kilar på motsvarande sida. Detta gör det mycket svårare för tjuven att få upp dörren.

1 Dörren hängs upp på gångjärnen och då har man glädje och nytta av en medhjälpare, även om en person själv kan hantera dörren.

Vänd verktyget så det endast greppar kring den stora "skallen" och justera karmen inåt eller utåt.

2 Karmen justeras en smula. Med dörren på plats kan man snabbt se om det behövs några justeringar. Skruva fast alla skruvar och justera vid behov. Försök få springan lika stor runt om hela dörren. Då tätar alla lister bra.

4 Springan mellan karm och vägg ska drevas. Använd en drevspade eller en tumstock för att trycka in isoleringsremarna. Det finns färdiga remor att köpa men det går lika bra med spill. Dreva från bägge håll.

5 Foderlisterna fästs med skruvar eller spikar. Fodren följer den gamla stilen. Målet är att man knappt ska kunna se att dörren är bytt utan den ska naturligt smälta in i huset. Den kommer att målas svart som den andra förrädsdörren.

DETTA HAR ANVÄNTS

- 1 dörr. Vi har valt en isolerad standarddörr från Swedoor för 4000 kr. Du kan beställa dörrar med specialmått, men då är det leveranstid. www.swedoor.se
- 1 lås. Vi bytte ur standardlåset mot ett moderna för cirka 2400 kr med beslag och trycken.
- 6 karmskruvar av justerbar typ
- Plastkilar (ett alternativ är att använda uppblåsbara "kilar", typ winbags)
- Foderlister
- Ett par panelbrädor
- Tätningslist under tröskel
- Isolering till drevning
- Fogmassa för tätning av invändiga fogar
- Grundningsolja och färg

Arbetet är klart och nu återstår endast målning och en tröskelplåt nertill för att skydda tröskeln mot vatten. I vårt fall har vi räknat ut att den nya dörren sparar värme för minst 410 kr varje år!